

Kedves Szülők!

Ilyenkor tavasszal, a beiratkozás idején, újból és újból előjönnek az örök kérdések:

- Mit kellene tudnia egy kis elsősnek?
- Mik azok a készségek, tulajdonságok, amelyek hiányában nagyon nehezen boldogul gyermek és pedagógus egyaránt?
- Miben tudnak a szülők segíteni az iskolába készülődő kis óvodásnak?

Ezekre a kérdésekre - természetesen a teljesség igénye nélkül - próbáljuk a válaszokat keresni kollégáimmal, és ezeket most egy csokorba kötöttük az Önök számára.

Tudjuk azt, hogy a kisgyermek fejlődési üteme más és más, mégis vannak olyan nagyon fontos tevékenységek, amelyeket - legalább részben - az óvodából magával kell hoznia a leendő kis elsősnek az eredményes iskolai fejlődés érdekében. Miután tudjuk, hogy a kisiskolás - feltételezve egy gyermekközpontú iskolát - még nagyon sokáig játékba ágyazva tanul, él és gyűjti tapasztalatait, nagy előny számára, ha tud elmélyülten, kreatívan játszani. Nagyon fontos, hogy minél több fejlesztő játékot ismerjen. Pl.: párkereső kártya, memóriajátékok, kirakók, dominó, LEGO, puzzle stb. Nagyon jó, ha sok mesét hall, mert a mesékből kiindulva tanulnak majd olvasni és írni a gyerekek. Tudjanak sok verset, mondókát, és használják a rajzeszközöket - ceruzát, zsírkrétát, festéket minél otthonosabban. Fontos tevékenység még - és nagyon szívesen csinálják a gyerekek -, hogy számlálgatnak, csoportosítanak különböző tárgyakat (pl. kisautót, építőkockát, gesztenyét stb.). Ilyenkor könnyen és szívesen tanulatják a matematika alapjait. Szerencsére az

óvodák nagy részében ezek a tevékenységek a mindennapokhoz tartoznak.

Természetesen tudjuk, hogy az iskolába jövő gyerekek nagyon sokfélék, családi körülményeik, értelmi képességük, tempójuk nagyon különböző. Ennek ellenére jó lenne, ha az iskolában már csak fejleszteni kellene az óvodás korban elsajátított higiénés szokásokat és önkiszolgáló tevékenységet. Ezért talán nem haszontalan megfogalmazni azokat az elvárásokat, amelyek nélkül nem tud kudarc nélkül élni, fejlődni a kis első osztályos.

Pl. a mindennapi életét nagyon megnehezíti, ha nem tud cipőfűzőt kötni, önállóan öltözködni, gombolkozni, s bizony még hónapokon keresztül ezekben a tevékenységekben sok-sok segítséget igényelnek a pedagógustól. Vannak, akik még nem rendelkeznek megfelelő térészleléssel, és az íráshoz szükséges finom mozgások fejlettsége is igen gyenge. Esetleg probléma az „oldalíság” (jobbal) felismerése. Mozgásukból hiányoznak a kúszás, mászás, egyensúlyozás gyakorlásának eredményeként kialakuló biztos, jól koordinált mozgásformák. Ezek a hiányok jól pótolhatók rendszeres mozgással, játékos gyakorlatokkal, amelyben a szülők is nagyon sokat segíthetnek (séták, kirándulás, labdajátékok, kerékpározás stb. alkalmával).

Tapasztalataink azt mutatják, hogy az óvodák tudatosan és differenciáltan készíti a gyerekeket az iskolakezdésre, a gyerekeknek mégis nagyon nagy változás az új életforma, és kimondhatjuk bátran, hogy az az iskola a jó iskola, ahol ezt az átmenetet minél zökkenő mentesebben élik meg a gyermekek. A jó iskola még sokáig „óvodás”-ként engedi élni a gyerekeket. Lassan és amikor már maga a gyerek is iskolás akar lenni, akkor segíti, támogatja ebben. A szülőnek sem szabad türelmetlennek lenni, és mindenben segítenie kell a gyerekeknek. De nézzük, mit is tudnak a szülők segíteni az első időszakban!

Nagyon fontos, hogy reggel időben keljen a gyerek, ne kapkodva, ideges légkörben készüljön az iskolába. Próbáljunk nyugodt

körülményeket teremteni, és főleg az első időszakban bekísérni osztályába és segíteni őt az átöltözésben. Fontos, hogy figyeljünk arra, hogy a táskájában a holmija hiánytalanul benne legyen. egészen addig közösen készítsük a táskába a másnapi holmit, amíg ez nem megy egyedül. Nagyon fontos a segítség, illetve a mintaadás, és ne ijedjünk meg, ha ezt több héten át igényli a gyerek. Hiszen nem lett attól még iskolás, hogy szeptembertől már nem az óvoda épületébe jár reggelente. Természetesen az idő múltával ez a segítség legyen egyre kevesebb, amíg végül már nem is igényli azt a gyerek, hiszen egyre jobban élvezi az önálló tevékenységet.

Meséljünk sokat gyermekünknek, hiszen belső képi világa, fantáziája ettől fejlődik. Beszélgessünk vele sokat, ugyanis a színes fantázia és a szókinccs képezi a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség alapját. Anya vagy apa esti meséjét nem pótolják a tévémesék hangos és sokszor erőszakos hangi és képi effektusai, amelyek egyes gyerekeket nyugtalanná, idegessé tesznek. A számítógépes játékok „túlzott fogyasztása” kisiskolás korban különösen ártalmas. A tündérmesék világánál még ma sem találtak ki jobb altatót.

A fenti felsorolásban természetesen nincsenek benne a különféle egyéni problémával küszködő gyermekek nehézségei. Az egyéni fejlesztésre igyekszik minden iskola felkészülni. (Gondolunk itt a különböző organikus problémákra, olvasás- és írászavarra, hipermotilis gyerekek beilleszkedésének nehézségeire stb.) Ezekről a problémákról a pedagógusokkal őszintén kell beszélni, hogy eredményesen tudjon az iskola segíteni az egyéni fejlesztésre szoruló gyermekeknek.

Ide kívánczik még egy gondolat, amelyet mi magunk, tanítók is vallunk, hogy önmagában nem lehet egyetlen módszer sem üdvözítő, csak a tanító és a gyermek közös munkája hozhat örömteli, sikeres iskolakezdést.

Reméljük, hogy a fenti sorok között találnak olyan ötletet, ajánlást, amely érdemes a továbbgondolásra, és segítségükre lesz a még hátralévő hónapokban a szeptemberi iskolakezdésig.